

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr.353 din 16.11.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 privind actele normative și expune următoarele.

1. Observații de ordin general:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit notei informative prezentul proiect a fost elaborat în scopul liberării de răspundere și pedeapsă penală, precum și reducerea termenului de detenție pentru unele categorii de persoane condamnate în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

3. Prin natura reglementărilor promovate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel, domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. În nota informativă autorii proiectului menționează că la eliberarea condiționată înainte de termen a condamnaților de la executarea pedepsei cu închisoarea sau liberarea după reducerea termenului de detenție se vor achita indemnizații condamnaților în sumă de 9514612 lei. Prin urmare, atenționăm că potrivit art.131 alin.(4) din Constituție „Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern”. Obligativitatea existenței avizului Guvernului este prevăzută și la art.58 din Regulamentul Parlamentului. În acest sens, în urma examinării

normelor invocate mai sus, precum și analizând jurisprudența Curții Constituționale, prin care potrivit Hotărârii nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reținut că adoptarea proiectului de lege este condiționată de existența unei acceptări exprese prealabile a Guvernului.

De asemenea, Curtea Constituțională a mai constatat prin hotărârile sale nr.23/2019, nr.4/2021, nr.8/2021, că adoptarea unei legi cu impact bugetar în lipsa avizului Guvernului conduce la încălcarea procedurii prevăzute de articolul 131 alineatele (4), (6) și a articolului 6 din Constituție, care obligă autoritățile statului să-și exercite atribuțiile în limitele rigorilor stabilite de Constituție.

II. În vederea respectării procedurilor tehnicii legislative, la proiectul supus avizării menționăm următoarele:

1. Potrivit doctrinei juridice amnistia este un act de clemență a puterii legislative prin care se înlătura răspunderea penală pentru fapta săvârșită, cauza care înlătura răspunderea penală alături de prescripția răspunderii penale, lipsa plângerii prealabile și împăcarea părților. Amnistia se acordă prin lege și, dacă intervine înainte de condamnare, înlătura răspunderea penală, iar dacă intervine după condamnare înlătura și executarea pedepsei, precum și celelalte consecințe ale condamnării. Prin urmare, cu referire la încetarea procesului penal cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate, sugerăm ca în textul proiectului, să se includă și persoana care are statut de **bănuît** în procesul penal.

2. La Art.1 din proiect:

- **la alin.(2)**, în scop de rigoare redacțională, propunem ca după cuvântul „Comisia”, urmează să se completeze cu cuvântul „specială”.

De asemenea, pentru un spor de claritate urmează a se concretiza denumirea Regulamentului prin care va fi instituită și va activa Comisia specială, or potrivit art. 54 alin.1 lit.a) din Legea nr.100/2017 conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc.

3. La Art.6 din proiect:

- **la alin.(1) lit.a)**, în scop de rigoare redacțională propunem ca cuvintele „detenție pe viață” și „detenției pe viață” să se substituie cu cuvintele „detențiune pe viață” și „detențiunii pe viață”, astfel fiind în conformitate cu art.71 din Codul penal nr.985/2002.

- **la alin.(1) lit.c)**, cu titlu comparativ dintre Legea privind amnistia în

legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.210/2016 observăm că, infracțiunea prevăzută de art.190 Cod penal „Escrocheria”, nu se regăsește în proiect. Astfel, există riscul prejudicierii intereselor victimelor, prin acordarea unor acte de acest tip de infractor. Prin urmare, sugerăm examinarea oportunității includerii acestuia în articolul vizat.

De asemenea, în scop de rigoare redacțională trimiterea articolului „**art. 322 alin.(2)**” să se substituie cu cuvintele „**art. 323 alin.(2)**”.

4. La Art.8 din proiect:

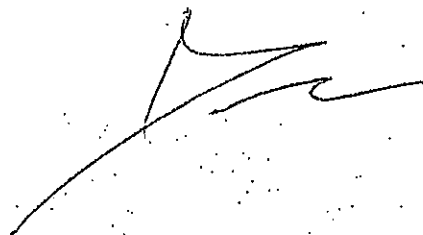
- **la alin.(1) lit.d)**, cu referire la reducerea termenului de pedeapsă persoanelor condamnate la detențiune pe viață pînă la 20 de ani, atenționăm că nu este clar din care termen se va face reducerea termenului de pedeapsă pentru condamnații pe viață, în contextul că nu este definit un termen de detențiune pe viață.

De asemenea, atenționăm că în articolul vizat, nu este prevăzut o normă ce ar reduce termenul de pedeapsă pentru persoanele condamnate care la momentul comiterii infracțiunii aveau vîrsta de pînă la 18 ani.

- **la alin.(2)**, urmează a fi indicat corect trimiterea articolului, astfel cuvintele „art.5” se vor substitui cu cuvintele „art.6”.

5. La art.11 din proiect: propunem ca după cuvîntul „reabilitarea” să se introducă cuvîntul „judecătorească a”, astfel fiind în conformitate cu art.112 din Codul penal.

În concluzie, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării lui ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**

Ex.T.Rotaru
Tel: 820-583